

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütőtörökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Az alföldi múút.

Kétségtelen, hogy a nagy magyar Alföldet átszelő műúthálózatra fölöt-
tebb nagy szükség van. Szükség van
rá annak ellenére, hogy a helyi érdekű
vasútak traszirozása immár még a
gimnáziumba járó diák agyát is gon-
dolatra heviti.

Sőt éppen a vicinális vasútak, a
fokozottabb forgalom következtében
kell kiváló súlyt fektetnünk közúta-
inkra, mert ezek a vasútnak a ke-
ringést, a forgalmat közvetítő, élte-
tő erői.

Szerencsére, ezt nem kell hirlapi
cikkekkél bizonyíthatni, mert az or-
szág közlekedésügyi kormánya is táp-
lál nagyszabású államutak építésére
vonatkozó terveket, ami tárcája jövő
évi költségelőirányzatához csatolt in-
dokoló jelentéséből nyíltan kitetszik.

A közlekedésügyi miniszter ugyanis
nem céloz kevesebbet, mint: az alföldi
nagyobb városokat összekötő tranzver-
zális műközút létesítését. Vezeti pedig
ez építési szándékában az a tudat,
hogy a magyar Alföld termékeny, gaz-
dag és népes vidéke, közútak tekin-
tetében az ország egyéb vidékeihez
képest szerfölött elmaradott, mond-
hatni kezdetlegesen állapotban sinylik

és ez állapot nyomorúságait egyálta-
lán nem enyhíti az a körülmény, hogy
az Alföld vicinális vasúthálózata egyre
bővül-terjed, mert éppen e vasúti for-
galom tette nagyon is jelentékeny
szükségletté, hogy a vasútak szállítási
képességének keillő kihasználhatása ér-
dekében, az állomásaikhoz való hoz-
záférs minél inkább megkönnyíttes-
sék és minden időviszontagságok közt
állandósíttassék.

A közlekedésügyi miniszter kö-
vetkezőleg kontemplálja a múútépítés
tervét:

Kiindulna az út Bajától s átszel-
vén a Duna-Tisza közt, a Tisza men-
tén Csongrádig futna, mely nagyobb
jelentőséget nyerne, itt áthidalná a
Tiszát a Böldi révénél és Szentesen át
Szarvasnak irányulna; átszelné a Tisza-
Körös közt, Gyulát és Csabát érintve
a debrecen-fehértemplomi közútba sza-
kadna, elvezetvén az aradmegyei Ze-
rindig.

E tervezet szerint tehát a múút-
hálózat hossza 259 kilométer s épi-
tési költségét kilométerenként 15000
frttal számítva, összesen 3 és fél mil-
lió szükségeltetik az egésznek a ki-
építéséhez. A közlekedési miniszteri
tárca, első évi részletül, az 1894-ik
évi költségelőirányzatban 84 ezer frtot
vesz föl e célra, ami valószínűleg a

tervezet kidolgozására és a trasziro-
zásra fordíttatnék.

Mindezekből látható, hogy itt
Csongrádvármegye és székhelye érde-
kében egy nagyjelentőségű állami ak-
ció céloztatik, mely érdemes, hogy
kiváló figyelmünkre méltassuk. Arról
van ugyanis szó, hogy vármegyénk
is beleessék, sőt mintegy középpont-
jaul essék Csongrádnál, ebbe a tranz-
verzális műúthálózatba, mely Bajától
kiindulva, ha a Duna-Tisza közt át-
szeli és a Tisza mentén Csongrádig
fut, mulhatatlanul kell, hogy ide be-
kösse a szomszédos, vármegyénkbeli
községeket, Kisteleket, Csanyt, Fel-
gyót s aztán a böldi révénél áthidalva
a Tiszát, Szentesen és Szarvason át,
vármegyénket egy új szoros kapocs-
csal fúzi nem csupán Békés-, de Hajdú-
és Arad-vármegyéhez is.

Feltéve, hogy az Alföld eme vi-
tális érdekének a törvényhozó-testület
többsége megnyerhető, — amiben
egy pillanatra sincs jogunk kételkedni
— úgy akkor Csongrádvármegye,
érdekei kielégítése tekintetében egé-
szen nyugodt lehet; mert, hogy egyé-
ként a tervezett műúthálózat mely te-
rületeken fut majdan át: az reánk
nézve meglehetősen irreleváns.

Lapunk egyik utóbbi számában
már említettük, hogy a miniszteri ter-

TÁRSA.

Hármas szövetség.

Beszélyke.

Írta: Nagyné Szücs Rebeka.

(Folytatás.)

2

És a következő percben benyitott a
három grácia közös elfogadó termébe Laj-
torjás Béla, egy nevének megfelelő, magas
szikár fiatal ember, arcán a kiélttség, a korai
vénség nyomaival, de szemében lázasan lo-
bogó tüzzel, kifogástalan szalonöltözetben, ka-
bátja gomblyukában egy szál tubarózsa.

— Van szerencsém, kisz ti hand, höl-
gyeim! makogta kecses meghajlással, a szen-
vedély örök lángyámalobogó tekintetét vé-
gigíjartatva a három kívánatosan szép asz-
szonyon.

— Kérem, uram, foglaljon helyet;
mondá Déryné a kölcsönös üdvözlés és be-
mutakozás után.

És Lajtorjás úr helyet foglalt a szép
asszony közelében, egy szölyében, miközben
hosszú, szikár teste olyanformán csuklott
össze, mint egy becsapódó tollkés pengéje
a nyelében.

Meg sem kezdhetette a vendég a tár-

salgást, mikor a pincér új látogatót jelen-
tett: Macskásy Frici bárót.

A báró tetőtől-talpig a legújabb divat
szerint való gigerli; orrán csipetével, két
karjának megfelelő begömbüléseivel, kábitó
illatot árasztva maga körül, sassírozó léptek-
kel járul a hölgyek elé.

— Üdvözlöm, üdvözlöm, nagyságos
asszonyaim; selypíté csinos bukkedlivel, mely
közben egyik lábát térdben rugta a másik
mögé és melegen rázta meg a hármas szö-
vetség feléje nyujtott puha bársonyos ka-
csóit.

Aztán, hogy Lajtorjás úrnak bemutat-
ták, nagyúrías hanyagsággal foglalt helyet
egy másik szölyében, hol kéjelmesen nyuj-
tózkodva sápitá:

— Ah — oah!

A pincér e pillanatban hozta be a 3-ik
névjegyet: Fűrge Alfréd huszárőrhadnagy.

Vállfűzőbe szeritt derekú fess huszár-
tisztz pengette be erre tarajos sarkantyúit: a
Kormosné lovgája, aki mikor a kedves asz-
szonykán végigtekint, olyasmit gondol, hogy
szivesen lemondana ez egyért a stöbbi-
rölle, de még a tervezett farsangi mulato-
zásokról is.

És sorban rendre jöttek a levélileg
meghívott látogatók megannyian, míg végre

a tágas elfogadó-terem egészen megtelt a
kishirdetés lovgáival, akik — mikor már
mind együtt voltak, együttesen elhatározták,
hogy az nap este az egész társaság az ope-
rába megy.

Mikor aztán e határozathoz képest a
három szép özevgy este az operaház egy
első emeleti páholyában helyet foglalt: egy-
szerre a színház minden zugából feléjük irá-
nyult az imádók gukkerezése, miközben szom-
széd szomszédjától kíváncsi érdeklődéssel
kérdézte: kik lehetnek e feltünően szép
ismeretlenek?

S hát még, mikor látták, hogy felvonás
közben egyik látogató a másik után tolong
a titokzatos szépekhez, — no, ekkor az ér-
deklődés a forrpontra hágott. Egy-kettő a
kíváncsiskodók közül el is fogta Macskásyt
a fojerben, ahogy óriási skarteta cukor-
kát szorongatva igyekezett a szépek páho-
lyához jutni, de a báró — úgy futtában —
a kérdézősködőknek annyit kiáltott csupán
vissza:

— Majd holnap, a klubban!

Amire természetesen másnap, meg har-
madnap és a következő napokon a kaszinói
klubban, kávéházakban egyébről se beszél-
tek, mint a három szép asszonyról és a kis

egyenemely szomszédos törvényhatóságnál ellenzésre talál nemcsak, de e törvényhatóságokat máris ellenakcióra és szövetségésre sarkalja.

Nevezetesen Bács-Bodrog-vármegye, Szeged és Hm.-Vásárhely látzanak nagy erővel arra törekedni, hogy az államilag kiépített tervezett tranzverzális műút irányát maguk felé tereljék úgy, hogy az Bajáról kiindulva, Szeged, Vásárhely, Orosháza és Csorvás érintésével fusson Csabán és Gyulán keresztül tovább, a miniszter által tervezett végéig felé.

Látni való, hogy ez az akció, melyet éppen a szomszédos és velünk edes testvér törvényhatóságok kezdeményeztek, egyenesen Csongrád-vármegye kizsorítását célozza a minisztérium által épp a magyar Alföld érdekében létesített szándékolt műúthálózatból; kizsorításunkat olyként, hogy a műút nem is a magyar Alföld szívében, középpontján, hanem annak csupán délirányú határmegyéjén futna el, hol községeket alig, hanem csak városokat és ezek közt is túlnyomóan olyanokat érintene, amelyek környéke már ez idő szerint is műúttal van hozzájuk bekötve.

A szomszédos törvényhatóságok akciója, amelyről már egy ízben röviden megemlékeztünk, mind erőteljesebbé kezd válni: ott nem sokat politizálnak, nem is forgácsolják szét az erőt meddő helyi kanapé-pörökkel, nem az egymás kisebbitése, sárba taposása a főcél, mint nálunk; hanem az, hogy gyakorlatias helyi politikával minden kínálkozó alkalmat kellően kihasználni siessenek a helyi érdekek előnyére.

Szeged megindította a mozgalmat, csatlakoztak hozzá eddig Baja, Szabadka, Vásárhely, mely utóbbi törvényhatóság polgármestere most erősen sürgeti, hogy az érdekelt városok

mielőbb értekezletre jöjjenek össze, hogy ott a közös akció mikéntjét zözetesen megállapítsák.

Minden jel arra mutat, hogy Békés-vármegye is csatlakozni fog a szomszédos törvényhatóságok akciójához. Az érdeke rászorítja erre, főleg miután látja, hogy míg a mi szomszédaink a mi érdekeink ellen törnek, addig mi az egész mozgalmat ölbetett kézzel, nyugodtan bámuljuk s a világért sem mozdulnánk ki tétlenségünkől, hogy viszont egy ellenérdekszövetkezet létrehozását kísérsük meg, amelyhez — mint érdekelt félt, Békés-vármegye törvényhatóságát is szövetségesül hívhatnók.

Pedig mind az elsorolt törvényhatóságoknál, az egy Vásárhelyt kivéve, nekünk a legvitalisabb érdekünk, hogy az alföldi műúthálózat kiépítése tekintetében az eredeti miniszteri terv valósuljon meg.

Baja, Szabadka nem szűkölködnek műutak nélkül, melyek környéküket a vasútjukhoz bekötik. Ugyanez áll Szegedre nézve is, melynek, ha az algyő-szegedi műút — mint ez tervezve van — kiépül, egyetlen szomszédos községe sem lesz, melyet műút ne kapcsolna hozzá. Békés-vármegye szintén sokat áldozott a közelmúltban a vasúthoz vivő műutak kiépítésére s legutóbb is másfél millió költséggel tervezi a műúthálózata teljes kiépítését, mire nézve a tervek jóváhagyás végett már a minisztériumhoz is felterjesztettek.

Ezenkívül a Tisza Szegednél már a nélkül is át van hidalva, holott reánk nézve mondhatni életszükség, gazdasági, ipari és kereskedelmi fejlődésünk egyik sarkalatos feltétele, hogy a Tisza a földi révén, Csongrád és Szentés közt áthidalassék és ezzel a mai nyomorúságos, sőt sokszor életveszélyes kompözlekedésnek vége szakadjon.

Látni való mindezekből, hogy a szomszédos törvényhatóságok mozgalmát továbbra is ölbetett kézzel, télenül nézni: reánk nézve egy az öngyilkossággal. Esetleg soha többé nem ismétlődő alkalmat szalasztjuk el ezzel annak, hogy nagy áldozattal létesített vasútaink forgalmi növekedésére, tehát gazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk fejlesztésére országos költségen történjék valami; holott oda kellene minden erőnkkel törekednünk, hogy — ha a miniszteri terv némi módosulást szenved is, ez olyként történjék, hogy Csongrád-Szentestől tovább az a tervezett műút nem Szarvas, hanem Orosháza felé nyerné folytatását, mely esetben a nagy kiterjedésű gróf Károlyi-féle szomszédos birtokok, Mágocs és Derekegyháza községek szintén műúttal kötötenének a vármegye középpontjához és a megyebeli vasúthoz.

Hódmező-Vásárhely ma hozzánk fordul, hogy a vásárhely-makói vasút kiépítéséhez, mely legelső sorban és eminenter az ő érdeke, szavazzon meg Szentés 100.000 frtot. És cselekszi ezt ugyanakkor, amikor meg másfelől Szegedet tüzesen sarkalja akcióra Szentés ellen, a miniszter által tervezett műútépítés tekintetében.

Ez bizony nem szép, nem testvéries eljárás s ilyen körülmények közt Szentés egyenesen önérdelkei ellen törne, ha a tervezett vasút továbbépítésére egy krajcárt is ad. Hiszen ha a 100.000 frtot műútépítésre fordítja és — akár esetleg az uradalmak segítségével Derekegyházát, Mágocsot műúttal magához köti, többszörösen mozdította ezzel elő a maga érdekeit, mint amennyire azokat valaha a vásárhely-makói vasútvonal kiépítése előmozdíthatná.

De hát, a fő mégis az, hogy cselekedjünk, mozogjunk, iparkodjunk már valamit tenni a szomszéd tör-

bárót majd szétszedték a szerencsésért, magukat a hármasszövetségnek aurofoltassák.

Mindenki, aki az arany ifjúsághoz számolt, ismerni akarta őket, főleg miután az a hír is sutogva szárnyra kelt, hogy szépségük mellett a bájos özevgyek dúsgazdagok is, akik nagy lábón élnek és akikhez divatárúnók, szabók halomszám szállítják a divat legújabb remekét.

III.

A Petánovics egyik belső étkező szobájában kedélyes, vidám társaság poharozott egy sarokasztalnál, csupa élvezetre vágyó férfi, — akiken kívül még csupán egy-két törzsvendég bóbiskolt elszórtan egy-egy asztalnál.

A mulatózóik előtt hosszú glédában álltak már az asztalon a kiüritett palackok, de azért a hangulat még nyugodt, zajtalan volt.

— Fiúk! rikkantott egyszerre Fúrge főhadnagy; a mondó vagyok, hogy elvisszék benneteket a h á r m a s s z ö v e t s é g h e z !

— Bravó! Eljén a hármasszövetség! kiállott a társaság egy ajkon s a következő pillanatban felkerekedve az asztal mellől, egyik-másik a tükkör elé állt, haját-bajuszát küssé rendbehozni.

— Siessünk fiúk! Tizenegy óra mult.

A gráciák színházban voltak s azóta bizonyosan otthon lesznek már.

— De micsoda gondolat, főhadnagy? látogatást tenni nőknél és — ilyenkor! Hátha színház után hazamelve, le is feküdtek! jegyzte meg egy fiatal kadét.

E szóra a többi is gondolkozába esett, de azért senki sem nyilatkozott. Tudták, hogy Fúrge főhadnagy egészen otthonos a társadalmi illemben, aki bizonyosan nem követ el soha semmi megrovandót.

A vidám társaság hát felkerekedett s fogatokon az Angol királynő szállóhoz hajtatott, ahol tudakozódásukra azt nyerték válaszul, hogy a hölgyek itthon vannak ugyan, a közös elfogadásban, de ma már nem fogadnak el senkit.

Fúrge főhadnagy e felvilágosításra nem adta meg magát; társaival felrobogott az emeletre, ahol a hármasszövetség elfogadóterme ajtaján könyörgésre fogta a dolgot, csak rövid negyed órára is kérve beocsátatásukat.

A szép özevgyek összesugtak, tanakodtak; szívük lázasan zakatolt, ahogy kívülről a sarkanyúk pengése, kardok csörtetése behatolt hozzájuk, de hát... pongyolában voltak már.

Igaz, igazó, szép pongyolában, de még sem — elfogadó-öltözékben.

Ej, végre is — gondolták — minék a legujabb divatos szabású, bájos pongyola, ha férfiszem azt soha meg ne lássa.

Elhatározták hát, hogy Fúrge főhadnagyot beocsátják, a többi azonban nem. De bizony, ellenséget beocsátottak be a főhadnagy személyében a várbá. Mert igaz ugyan, hogy fölöttébb elszörnnyűdtek, mikor a vendég előadta: mi szándékban volt s hogy barátait kívánna a nőknék bemutatni; de ezenközben kint a kardok mind követelőbben csörögtek, a sarkanyúk mind nyugtalanabul pöngötek és Fúrge főhadnagy nem volt az a katona, aki meg ne kíséreljen még egy rohamot.

— Nagysádotk valóban olyan elragadó, olyan bájosak, így pongyolában; szavaltá, hogy igazán vétek volna, ennyi varázst rejte tartani.

Persze, hogy végre is győzött a huszár. A szép asszonyok belegyeztek az egész társaság elfogadásába, az ajtó feltáruit s csakhamar hat snecidig, nyalka huszártiszt szorgoskodott, vetélkedő kedveskedéssel az igazó pongyolák még igazóbb tulajdonosnői körül.

III.

Szép asszonyok, gavallér huszártisztok

vényhatóságok akciójának ellensúlyozására.

Mert a közéletben épp úgy örök igazság mint a magánéletben:
 Segíts magadon, megsegít az isten!

Megelevenülő eszmék. Ha a legtöbb esetben nem esnék a közérdek rovására: büszke öröm tölthetné ma el a keblünket a fölött, hogy egymásután, sorban-rendre látjuk megelevenülni mindazon eszméket, amelyekért annyit harcoltunk, amelyek megvalósítása érdekében annyszor hallattuk szavunkat.

Megkötötték a villamos-világításra vonatkozó szerződést, igaz — a közérdek rovására, a kőző olyan kárára, hogy ma mi vagyunk kénytelenek ellene küzdeni; de azért nem kevésbé tény, hogy utcáink villamosvilágítása érdekében éveken át agítatlank hirlapilag, a nélkül, hogy magunknak célunk lett volna: világítási vállalkozónak felcsapni. Ma sem a villamos-világítás behozatala, hanem csupán azon kárhözottandó mód ellen küzdünk, amellyel az előzöttak.

Ugyanígy küzdünk évek óta a szegényügy gyökeres, alapos rendezése érdekében és sürgetjük a szegénymenedékház felépítését — és ime — eszménk megelevenül, a polgármester már kész házat is vesz e célra; mondhatni: ajtóstól rohan be a háza. Hogy ez a közérdeknek megfelelő-e? erről már irtunk s a magunk részéről az ügy illetéknépen tervezett rendezését — ahogy megérdemelte — el is itéltük. Ezúttal tehát csak azt konstatáljuk, hogy ebben is eszménk diadalát kell látunk, mi mellett minket legkevésbé sem keserít el az, ha a kivétel érdeme a másoké, feltéve, hogy ez a kivétel a közérdeknek teljesen megfelel. No, mert hogy mi a jót csupán a jóért kívánjuk, tekintet nélkül arra: barát, ellenfél-e a megteremtője e jónak.

Most aztán egy 3-ik eszménk megelevenülését is megértük.

Évek óta sürgetjük, hogy a kereskedelmi szakoktatás az iparos-tanonok oktatá-

sától különváltszta, Szentesen egy alsófokú kereskedelmi iskola létesíttessék a kereskedőtanonok oktatására.

Városunkban ugyanis a kereskedőtanonok száma elérí sőt haladja a kötelezett számot, mely mellett a törvény maga rendelí ily iskola felállítását.

De másfelől meg kétségtelen, hogy Szentes tanügyi célokra évenként ez idő szerint annyit áldoz, hogy tőle e részben több áldozatot még törvényerővel sem lehet követelni s így, ha új kultúrintézményt akarunk létesíteni, e célra okvetlenül szükségünk van az állam segélyére.

Tergin a Gyula dr. tanfelügyelő — épp a mi kezdeményezésünkre — mintegy két év előtt össze is hívott egy értekezletet a Szentesen létesítendő alsófokú kereskedelmi iskola terve érdekében. Ez értekezleten az előmunkalátok meg is tétettek, sőt valamelyes tervezet é költségelőirányzat is készült, szigorú megszabásával annak: hogyan, mely tanerőkkel láttatnék el az iskola oktatása. De ennél tovább — sajna — nem haladtunk. Itt meg kelle akadnunk azon a körülményen, hogy az iskola fennállásának anyagi biztosítéka sehonnán sem került elő.

Kontemplálva volt pedig akkor is az államsegély — ha jól emlékezünk 300 frtban évenként, a pénzintézetek hozzájárulása 200 frttal, a szegedi kamaráé 100 frttal s a szentesi kereskedő-ifjak egyletéé szintén 100 frttal, sőt tekintetbe vettük akkor azt is, hogy a helybeli kereskedők, akik az akcióba bevonattak, tanoncaik után évenként 5—6 frt tandíj lefizetésére köteleznék magukat, ami szintén 180—200 frttal járult volna a fenntartási költségek fedezéséhez.

Bár most — hogy hallomásunk szerint egy ily alsófokú kereskedelmi iskola létesítése érdekében városunkban újból megindult az akció és ezzel szintén a mi eszménk egyike kelt új életre — bár, mondjuk, most a kir. tanfelügyelő egészen mellőzte a helyi sajtó bevonását az akcióba, melynek eszméje alapjában e sajtótól indult ki — a magunk részéről, hódolva fentebb már kifejtett elvünknek, mely szerint a jót csupán a jóért

akarjuk, tekintet nélkül arra, kiktől ered az, és feltéve, hogy mindenben a közérdeknek felel meg — örömmel üdvözöljük az új kezdeményezést és annak a legjobb, legteljesebb sikert kívánjuk.

Azonban — megvalljuk — e sikerben nem igen bizunk. Ahogy ugyanis látjuk, összesen 800 frt az, amit a tanfelügyelő által e célból összehívott értekezleten fel tudtak számolni, mint különböző közsegélyezésből az új iskola fenntartására évenként kikerülő összeg. Ez édes-kevé, ha t. i. csakugyan alsófokú kereskedelmi iskolát és nem valami Zwitterding-félt akarunk csinálni, ami se hús se hal ne legyen s amelyben az alkalmazott tanerők jóformán egy kis tiszteletdíj fejében jól-rosszul tanítsanak.

Számításunk szerint, az ily iskola éves fenntartása, feltéve, hogy az oktatás már meglévő iskola-épületben történik — mintegy 2400 frtba kerülne s ezek szerint még 1600 frt volna az, amit a városnak kellene a befolyható 800 frt segélyösszezen túl fedeznie. Vérmes számíttással a fenntartás összege valamelyest redukálható ugyan, de nem jelentékenyen és — határozottan mondhatjuk — ez az új iskola oktatásügyének rovására esnék.

Kérdés tehát, hogy a városnál ma uralgó elemek meghoznak e ekkora áldozatot egy ügynek, mely jóllehet közérdek — de — nem a z ó r d e k ü k ?

Ha meghozzák, akkor az iskola a kőz javára létesülhet, másként azonban nem.

Figyelmeztetés.

La szlő Vilmos dr. városi főorvostól kaptuk a trachoma-járvány dolgában az itt következő sorokat, miket a közönség szives figyelmébe ajánlunk, mint közérdekeket:

Szentes város t. közönségének figyelmébe

Szentes városában, mely különben igen kedvező éghajlati és talaj viszonyokkal van megáldva, úgy, hogy egyike az ország legégszégesebb városainak, két ragályos kór: a kanyaró és a ronsoló toroklobb uralkodik járványszerűen; melynek a város gyermekeinek nagy százaléka esik áldozatul; dacára a legmesszebb menő óvintézkedéseinknek.

E betegségek nagy elterjedésének okát a nép alsó rétegeinek nagy indolentiájában találom; mert ha a polgárság a közegészségi hatósági tagokkal nem működik együttesen, elősegítve azt, hogy a kiadott rendeletek pontosan betartassanak; úgy sohase érjük el, hogy eme betegségek járványszerű jellegüket elveszítsék. Mert addig, míg a kanyaróban vagy ronsolótorkolobban szenvedő gyermek nincs bejelentve, hogy azon házban a többi gyermekek elkülöníthessenek, és az egész ház a látogatásoktól teljesen ment maradjon, addig az oda látogatásba menő anya saját tűzhelyéhez viszi haza a ragályos kór csirait. Ezért van az, hogy a felöltöttek nagyon kedvező halálalozási viszonyával szemben a gyermekeknek oly nagy halandósági százalékat vagyunk kénytelenek konstatálni.

Ezen valóságos csapasokhoz most egy újabb, egyike a legragályosabb betegségeknek lépett fel városunkban, mely, hogy nagy mérvet ne öltson, a polgárságnak vallvetve kell veüknk együtt működni, hogy ezen kört keletkezésében elfojthassuk. Ezen kór a szem- és kőthartyalob vagy trachoma.

A trachoma városunkba be lett hurcolva részben a katonaságtól hazatértek által, hol az nagy mérvben uralkodik, részben fertőzött vidékről jött munkások által. A fertőzés nagyon gyorsan és számtalan úton módon történhetik. Hogy többet ne említsek, felsorolok pár eshetőséget: hogy ha trachoma beteg törülközőjével egy egészséges ember törülközik, vagy annak poharából iszik, vagy tányérjából eszik, vagy annak ágyában hal, vagy pláne vele együtt hal, de sőt, ha csak azt az ajtó kiüncset fogja meg, melyet előtte egy trachomas fogott meg, a bajt ő is megkaphatja.

vig mulatozását, kiváltképen az »Angol királyonban« el se lehet képzelni pezsgő nélkül. Zsán, a főpincér is elrestellné, ha ilyen gyalázat érné a főváros e legelőkelőbb szállodáját.

Neki is pirult az ábrázata, mikor egyszerre 10 palack pezsgőt rendeltek s mikor a jeges tartályokat bevitte a szépek elfogadótermébe, ahogy onnan kifordult: meg nem állhatta, hogy el ne mosolyodjék a bent láttottak fölött.

Déryné, bájos pőzban fetrengve a puha szőnyegen, illatos havannát szítt és hatalmas füstmacskákat fujt a föléje hajló főhadnagy szemébe.

Dongériné holló-fekete haja, hosszan kibontva, omlott végig csipkés pongyolájá uszályán, ahogy a kereveten nyújtózott.

Kormosné pedig neveltséges gesztusokkal idézett részleteket a verses levélből, melyet a főhadnagy, ismeretségiük kezdetén intézett hozzájuk.

— Hogy is volt csak? kacagott:

„Szép asszonyok, a csásbos hirdetést Olvastam én is, a lap hasábjain — És ingerelve lőn idegzetem, Az ismeretlen vonz és ingerel... A toll kezemben gyorsan vet betűt, Hogy hozzátok vigye üzenetem,

Előkelő, szép özvegyasszonyok, Szeszélyesek s dévajok is talán; Mint hajdanán az istenasszonyok, Kik nem találták megbocsáthatatlan Bűnnek, leszállni emberek közé S el-el vigadni sok derűs napon. Így jöttök ti, keresni élvezet A szép főváros mikkél csak kínál. — No jertek, fel én várlak bennetek' Kitért karokkal, ölelésre kész... S ami csak nyujthat élvét itt nekünk, Abban bizonyán elmetkezünk; És vigadunk míg Baachus, Karnevál Borral, vígsággal a pártunkra áll. Követjük öket, merre csak vezetnek — A tombolásra fogjunk hát kezet — Szép özvegyek, én társatok leszek!

Bizony ez verses levélnék elég döcögős volt, dehat egy huszártisztól ki várna több poézist?

Kormosné bájos arca egészen nekihévelt a hosszas szavalás alatt, melyet zajos éljenek és csengő pohárkocintás követett.

A társaság hangulata mind fesztelenebb, a jókedv mind csapongóbb lőn. Elc, rőpke szavak szípkörkázva szálltak ide-oda s hajnal felé, hogy Zsán már a líkőrkéret hordta fel az emeletre, már arra is bátor volt, hogy bent, a társaság szinc előtt mosolyogjon.

(Folyt. köv.)

Azt hiszem, ez eléggé bizonyítja, hogy mily könnyen juthat az ember eme bajhoz.

A trachoma vagy szemcsés közhártyalob, vagy közönségesen egyiptomi szem-betegség, felnőttest, gyermeket, csecsemőt, férfit, avagy nőt egyformán lephet meg. A betegség az embernek legnépszerűbb érzékét, a szemét támadja meg és így látásában okoz veszélyt. Eleinte csak azt veszi az illető észre, hogy fáig a szeme, szúrás érez benne, a szemhéj megdagad, telpuffad eleinte tiszta köny folyik bőven szeméből, legfeljebb csekély mennyiségű nyákszerű csafatokkal. Par napra rá azonban már sűrű gennyes folyadék csurog szeméből. Ezen lobos állapotra azután a száraz összehúzó stádium következik. Eközben azonban sebek támadhatnak a szemhéjon, sőt a szem szaruhártyáján is melyek azután gyorsan és könnyen vezethetnek oda, hogy a beteg látását veszíti el. De ha mindezek nem történének is meg, oly nagy roncsolást visz véghez a szemben eme baj, a nagymérvű hegek által létrejött összehúzódasok folytán, hogy a látásképesége csökken vagy teljesen elvész és a szem egészen eltorzul.

Ez közönségesen a trachoma lefolyása, ha nem jut gyorsan a betegség elején gyógykezelés alá. Most már elképzelhető, hogy ezen betegek, kik különben testileg különösen a lobos állapot elmulásával teljesen jól érzik magukat, járhatnak kelhetnek a városban, itt kezét fognak valakivel, ott betérnek egy-pórr borra, odahaza pedig sem külön körülkötő, sem külön poharuk vagy evőeszközük, esetleg külön ágyneműs; hany és hány ember szemének veszedelmét hordják magukban. A munkástól a másik munkas, vagy mester, vagy annak családja; a gyermekét az iskolában a többi gyermek, azután a szülők, később ezek rokonai vagy jó barátai lesznek fertőzve, és alig múlik el pár hónap vagy év, azt vesszük észre, hogy városunkban a trachoma állandóan pusztít, úgy hogy akkor már csak inkább szánalmat de segítséget vajmi keveset nyújthatunk.

Ezekután azt hiszem, bőven megértettem a t. közönséggel, hogy a trachoma nem egyes embereknek vagy családoknak a veszedelme, hanem mindnyájunké; mert nem tudjuk mikor és mily alkalomból visszük haza a baj csirját. A trachoma betegség közveszély; éppen azért minden egyes embernek kötelessége mindent megtenni azon célból, hogy azt elterjedésében gátolhasson.

A város közérdekének nevében kérem tehát első sorban a tanítókat és tanítónőket, hogy ha netalán iskolájukban bármilyen szembeteg gyermek volna, azt rögtön jelentse be, hogy orvosi vizsgálat tárgyat képezhesse; másodsor a kereskedőket és iparos mestereket, hogy soha segédet vagy tanoncot addig, míg azok szemét meg nem vizsgálattak, üzletükben ne alkalmazzanak; de végül minden egyes polgárt is arra kérék, ha tudomása van arról, hogy valaki ezen fentebb leírt szembajban szenved, figyelmeztesse azt a veszélyre, beszélje rá, hogy gyógykezeltesse magát akár melyik orvossal, és jelentse be bármely városi orvosnál. A katonaságtól hazaérkezték megvizsgálásáról már gondoskodva van. Ha még azt tetszem hozzá, hogy mindezen intézkedések miniszteri rendeletben vannak megállapítva, úgy mindenki befogja látni, hogy mindezekre azért kérem Szentes város t. közönségét, hogy segítsen bennünk eme humánus intézkedéseinkben; mert csak úgy felelhetünk meg mindnyájan kötelességeinknek.

Mindazon trachomában szenvedő egyén gyógykezelheteti magát bármely magán orvossal is, de ellenőrzés szempontjából szükséges, hogy a városi orvosok arról tudomásul bírjanak. Magától értődik, hogy szegényeknek én, valamint a kerületi orvosok is a legnagyobb készséggel ingyen állunk rendelkezésükre.

Még csak azt akarom megjegyezni, hogy ha netalán azt látnók, hogy felszólításaink és figyelmeztetéseink meddők maradnak, úgy a törvényesen előírt kényszer gyógyítástól és a 300 forintig terjedhető pénzbüntetés, vagy 30 napra való elzárásnak alkal-

mazásától sem fogunk visszariadni; amire azonban, ismerve Szentes város polgárainak józan gondolkodását és intelligenciáját, bizonyára nem lesz szükség.

Dr. László Vilmos,
v. főorvos.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. november 19.

— **Törvényhatósági bizottsági tagok választása.** A f. hó 20-án, tehát holnap 4 megválasztott tagot választ Csongrádvármegye választó közönsége, ezek közül 3-at Szentesen, még pedig 1—1-et az I., II. és III. alválasztó-kerületben, a negyediket pedig a tápié választókerületben. Szentesre nézve e választásokra azzal a figyelemzetéssel hívjuk fel a szavazó polgárok figyelmét, hogy az I-ső alválasztó-kerületbeliek a vármegyeház földszintjén levő tanácssteremben, a II. alválasztó-kerületbeliek a felsőparton levő Kovács János-féle iskola tantermében, a III. alválasztó-kerületbeliek pedig a katolikus egyház tanácsstermében, a templommal szemben levő központi katolikus fiúiskola épületében gyakorolják szavazójogukat, hétfőn reggeli 9 órától délután 4 óráig. — Felhívjuk továbbá választó polgártársaink figyelmét arra, hogy senki magát mézédés ígéretkeivel szavazati joga gyakorlásában korlátozni, vagy befolyásolni ne engedje, hanem kiki a saját legjobb meggyőződése és a közös érdekében érvényesítse jogát és tisztelje meg bizalmával azt, akiben értelmi és erkölcsi tekintetben biztosítottát látja, hogy mint e vármegye törvényhatósági bizottságának tagja mindenkör és mindenekben csak a közérdeket tekintti a közügyek intézésénél.

— **A nagyhatású beszéd.** A Szentesi Lap legutóbbi száma hozza a Sima Ferenc országgyűlési beszédét, melyet a földmívelési tárca költségvetésének 1. hó 15-iki tárgyalásakor az országgyűlés tartott s amelyről elég szerényen a saját felelős-szerkesztésében megjelenő újság csak így ölel meg: »Ezt a beszédet, melyet a képviselőház valamennyi pártja nagy figyelemmel hallgatott, s mely a földmívelési tárca rá vonatkozólag elhangzott beszédek között nemcsak a legterjedelmesebb, de egyúttal eszmegazdaság és szónoki forma tekintetében is legkiválóbb volt... stb.« Lám, no lám, milyen szép dolog az a szerényység és milyen illatos az öndicsőítés. Nagy kár, hogy ezt a kis dicsőekvést megelőzte a Pesti Hírlap, mely korábban, semmint a Sima Ferenc újsága a tulajdon felelős-szerkesztőjét igen felmagasztalta, ugyane beszéd nagy hatásáról, legkivált pedig eszmegazdaságáról így írt: »Sima Ferenc másfél óráig tartott beszédjében azt vitatja, hogy a földmívelési tárca terén állandó haladás van a tönkremenő felé, ami természetesen a csongrádi parasztnak roppantul tetszenek, de ami — minthogy a valósággalal legkiválóbb ellentétben áll — itt, az országgyűlésen, még saját pártjában is csak egy-két hasonló vidéki lajmon munda-nak tetszett. Különbön szép szóval és kellemes előadással másfél óráig keresztültartalmilag oly nagy garmada üres szalmát csepelnél, mint Sima ma tette, ahhoz is bizonyos mértékű művészet kellett. Látnivaló hát, hogy a beszéd valóban nagy hatású volt, t. i. mint parlamenti — altató szer.

— **Megnyíló könyvtár.** A helybeli polgári olvasókör könyvtára arról értesíti lapunk útján a kortagokat, hogy a kör könyvtárának rendezési munkája be van fejezve s hogy ezek szerint holnapról kezdve e könyvtár a kortagok rendelkezésére megnyitattik.

— **Batjus bál.** A helybeli zsidó hitközség kebelében alakult szegénysorsú iskolásokat segítő egyület a f. hó 21-én, kedden este tartja meg a f. hó 11-ről elhalasztott batjus bálját a Kass-szálló termében. A vigalom az nap este fél 8 órakor kezdődik, külön meghívók nem bocsátotnak ki, hanem, akik netalán az eddig aláíratkozottakon kívül is részt kívánának venni e családias jellegű mulatságon, azok aláíratkozhatnak a Neumann Jakab, Halasz Szabó Lajos, Wellisch Vilmos, Grosz Salamon és Szépe Károly urak kereskedésében, vagy a kaszinóban, Kass-szállóban és Matics-féle kávéházban kitett ivékben. Belépődíj, családok részére 2 ft 50 kr., személyre 1 ft. A játékoncélra való tekintettel fölfüggesztéseket közönséggel fogad és hírlapilag nyugtaz a rendezőség.

— **Szegény béke.** A Magyarország beléletében oly nagyjelentőségű egyházi politikai kérdések pro és kontra megvitatása bizonyára nem nyitja úgy el a béké hangzatos jelszót, mint amilyen kegyetlen megbájtatlanság az a szegény béke a mi vármegyénkben van kitéve. Hízzák-vonják a szegényt, hol jobbra, hol balra; ami elhetetlenség, gyámoltalanság vagy feladás esik, azt mind a számlájára írják s a szegény béke maholnap oda jut nálnuk, hogy ahol neve felhangzik, szánó mosoly jár a kisérletében. A legújabb újság az, hogy a közigazgatási bizottság a lehető legrosszabb szolgálatot tette a békének, amiért el merete itélni a Temesváry-Hegyi-Szántó-féle nevezetes közigazgatási hazudozást és ezzel élet venni a Sima Ferenc által furfangos ésszel kifundált gonosz fegyvernek, mely pedig már olyan szépen elő volt készítve, hogy vele a sajátjót tárgyalás során az ellenfél megtámadja és erkölcsileg lekaszabója. Ime, kiütözik hát a szeg a zsákból a béke ára a feltétlen megadás a jászolpárti vezér akaratának. Szegény béke! Még szegényebb belkileg, a kinek még az ilyen béke is konvenniálna.

— **Kinevezés és előléptetés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Török Vendel szentesi posta és táviró-szolgá levélnördöt, posta és táviró alintázté nevezte ki; amely előléptetés a kinevezett, hosszas hűséges szolgálatával már nagyon kiérdemelte.

— **Adóhátralékos pénztintézet.** Mint értesülünk, ma, a polgári év 4-ik negyedének második felében, amikor megszerzte a községi előjárókra a felelősség kimondását sürgetti a pénzügyigazgatóság, amikor tehát az adóbehajtás szigorú eréllyel folyik mindenfelé, Szentesen a Csongrádmegyei takarékpénztár egy maga, melynél pedig kiváló előszeretettel igyekszik a jászolpárt a város különféle alapítványi pénzeit is elhelyezni, 2000 ftr községi pótdó hátralékban van. Mint-hogy pedig a gyakorlat által szentesített szokásjog az, hogy az adófizetésnél a fizetett összeget az adókezelő tisztviselők részarányosan osztják meg a községi pótdó és állami adó közt és könyvelik el ezek javára: könnyen kombinálható, hogy 60—64 százalékos községi pótdó kulcs mellett, a nevezett takarékpénztárnak ez időszert 3000 ftr körüli állami adó és így összesen mintegy 5000 ftr adóhátraléka lehet. Persze, ez a számításunk csak az esetben állhat helyet, ha a pénztintézet adófizetésekor a befizetett összeg megosztása községi pótdó és államadó közt tényleg úgy történt, mint más közönséges földi halandóknál történni szokott és nem részesült a városnál a Csongrádmegyei takarékpénztár abban a kedvezményben, hogy összes adó-befizetését a kamat-keles államadó javára könyvelték el, a kamat-mentes községi adóhátralék pedig szépen fel hagyta gyülni. Nem tétellezzük fel az adótszti karról, hogy ily vizsgálást követtek el s valószínűbbnek tart

juk az 5000 frt együttes adóhátralékot, de ez esetben meg szintén nagy protekciónak tartjuk, hogy amíg a szegény embert néhány forint adóhátralékért egzekválgtják, addig egy vagyonos, gazdag pénzintézet adóhátralékát így engedik halomra gyúlni.

— **Az első kaszinóest.** A kellemetlen idő dacára szép számú és előkelő társaság gyűlt össze tegnap este a kaszinóban. az első idej felolvasóestre. Az est programjából a zongoraszám kiszorult ugyan, mert a megmegeredés csöben senkinek sem volt kedve zongoróját a kaszinóba és visszavételre kölcsönözni, de a program e pontjárt bőven karpótolta a közönséget Hegyi Gyula recitátor színművésze ügyes játéka, aki ezúttal 2 apróságát szerepelt a műsorozaton azért, hogy a kaszinó közönségének bemutatkozzék, hol a f. hó 21-én önállóan rendez estélyt. Valóban Hegyi Gula a legkitünőbb recitátorok egyike, akinek hétfői estélyét melegen ajánlhatjuk a közönség figyelmébe. A műsorozat egyéb pontjai általános tetszés és a közreműködők lelkes élfénzése mellett folytak le s tapaszalva a már kezdetben is elég szépen mutatkozó érdeklődést, a magunk részéről nem buzdíthatjuk eléggé az estélyre rendező bizottságot, hogy: csak előre a megkezdett úton, biztos, hogy a maguk cél tűzött élt elérjk.

— **Dalestély.** A f. hó 25-én tartja, mint már lapunk korábbi számban is megemlítettük, a helybeli daleylet, ez évben kötelezett 2-ik dalestélyét a kaszinó termében, melynek kiváló érdeket kölcsönöz az, hogy ezúttal D o b r a y Jolan kisasszony is közreműködik az estélyen zongora-játékkal. Az estély műsorozatát a napokban küldi szét az egylet a pártoló tagjainak, s minthogy csakis pártoló tagok vehetnek ez estélyeken részt, kik külön belépő-díjat nem fizetnek, ez okból felhívjuk a közönség figyelmét, hogy akik ez ingyenes dalestélyeken — már a jövő szombatán is résztvenni kívának, a f. hó 21—22 ig iratkozzanak be akár a daleylet karnagya, J o ó Károlynal, akár pedig az egyleti tagok bármelyikénél pártoló tagokul, hogy így a szombati est műsorozata a beiratkozottaknak szintén idején elküldhető legyen.

— **A szutyok.** Nyakig merülünk, a napok óta tartó esőséj folytán a — szutyokban. Tél apó a rosszabbik kedvével köszöntött reánk, orcája örökké borús, szeme szünes-szüntelen könnyez s járdánk hegy-völgyes táján bokáig merül a láb olyik helyen a sűrű iszap-töcsökbe, melyek nem sejtett mélyeibe gyantlanul lépünk. Hát bizony idején való volna, a gyalogjáróink' kijávitására városzerte egy kis gondot fordítani, mert ugyancsak furcsa gúny lesz a városiasságunkra, ha úgy estenden ezeken a szutyoktengereken török majdan meg a villám os világitás 16 gyertyalángú fényé.

— **Katalinbálak.** Az iparos ifjak önképzőkörének a f. hó 25-ére a Kass-szálló termében tartani tervezett Katlin-báljára a meghívók már szétküldettek és a rendezőség mindent elkövet e vigalom sikere érdekében, mely fáradozását — bizton hisszük, a legjobb siker fogja megjutalmazni; mert köz-tudomású, hogy városunkban épp az iparos ifjak vígalmai gyakorolják a közönség zómére a legfőbb vonzóerő a tudatban, hogy e mulatságok rendezésért a legkedélyesebbek és legfesztelenebbek is. Ugyancsak Katalinbálra kapunkk meghívót, szintén a f. hó 25-ére Mindszentről is, az iparosok és kereskedők körétől. A mulatságot itt a kör a saját helyiségében, könyvtára javára rendezi, 60 korszemély-jegy és 1 frt 50 kr. családjegy belépődíjjal s hisszük — az ottani rendezőség buzgalmat ismervé — hogy ez a vigalom is kitünően fog sikerülni.

— **Eltevőd tehén.** A most lefolyt szegvári vásár alkalmakor, a vásárról Szlávik István téthelti uradalmi ispán fehér-feketén tarkázott szőrű svájci tehene elfutott s állítólag Szentes felé vette az útját. Aki a tehén nyomára tudja vezetni a tulajdonost, jelentkezzék a szentesi rendőrségnek, hol illő jutalomban részesül.

Irodalom.

A régi irodalmi gárda egyik legkedveltebb tagja: L a u k a G u s z t á v a kinek humoros irálva mindenkor oly kedvesen fogadott olvasmányja volt s az mai napig is a közönségnek, a »Képes Családi Lapok«-ban most kezd egy zamatos irálva hosszabb beszélyt: »Frusztra« címalatt. A beszély első része is már megkapó s kétségtelül kedves olvasmány lesz, a fent említett lap olvasóinak. A »Képes Családi Lapok« egyébként is mindig új és új meglepetésekben részesíti olvasóit, s azért mi is legmelegebben ajánljuk e lapot, mely határozottan a legjobb s legolcsóbb szépirodalmi lap. Megrendeléseket elfogad a kiadóhivatal, mely mutatóvány számokat is szivesen küld, ha azíránt levelezőlapon megkeresettik; a kiadóhivatal van: Budapesten Nagy Korona utca 20 szám.

A »Vasárnapi Ujság« megszerezte Verne Gyula, az annyira kedvelt francia író »Bombarnac Klaudius, egy francia hirlaptudósító naplójegyzet« című legújabb regényének kiadási jogát, s ez érdekes regényt a folyó október — decembri évfolyamban egészen közli, az eredeti francia kiadás művészi kivitelű 54 rajzával. (Magának e regénynek bolti ára több, mint a »Vasárnapi Ujság« az évfolyam folyamának előfizetési ára.) A »Vasárnapi Ujság« november 12-iki száma 18 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Mattejkó műve«. (Mattejkó arcképevel és tizenegy festményének másolatával, u. m. »Rejtán a varsói országgyűlésén.« »Kopernikus.« »Báthory István lengyel király fogadja a békét kérő orosz küldöttséget.« »I. Lajos és I. Ulászló magyar és lengyel királyok arcképei.« stb.) — »Változás.« »Erdőn.« Költemények Szabolcska Mihálytól. — »Ferenc Ferdinánd főherceg földkörüli útja.« Irta a »Vasárnapi Ujság« számára egy tengerésziszt az »Erzsébet« hajó fedélzetén. (Képekkel, eredeti fényképek után.) — »Bombarnac Klaudius. Egy hirlaptudósító jegyzőkönyve.« Verne Gyula legújabb regénye. Ford. Huszár Imre. (Eredeti párisi illusztrációkkal.) — »A Windschgrätzek mint magyar indigenák.« — »Windschgrätz Alfréd herceg.« (Arcképpel.) — »Baross Gábor mauzoleuma.« (Képpel Cserna Károlytól.) — »Jókai ötven éves írói jubileuma és összes műveinek diszkiadása.« — »Sínház: Dusc Eleonóra a népszínházban.« — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány; Egyveleg, stb.rendes rovatok.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negydedre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Óriás termények. Az amerikai újtárol épen csak alig hazatért budapesti magkereskedő: Mauthner Odón máris egy olyan kiállítással lepte meg a budapestieket, a mely párját ritkítja és az Andrássy-úti üzlet kirakataiban kiállított termények oly szépek és olyan orias nagyok, a minőket eddig még országos kiállításokon sem láttunk. Vannak ott 101, 103 és 108 kilós óriás töképdányok, 11 1/2 sőt 13 1/2 kilós kalarábok, melyek orias súlyuk dacára sem fások, hanem teljesen zsegek, de látnuk itt 17 kiló súlyú obendorfi répát is, melyet Friedmann péli termelő, 21 kilós olajbogyóalakú példányt, melyet Harkányi Károly gazdasága és 23 kilós Mamuth-répat Józsa Sándor cegiedli gazda állítottak elő, természetesen Mauthnertől került magból. A h o z a m o k r a kitűzött arany díjakat a következők nyertek el: Lollok Gusztáv kenyelii kasznár, kinek 1600 nsg.-ölenként 940 mm. olajbogyóalakú, Politzer Fülöp déványai birtokos, kinek karasztrális holdankint 1007 métermázsza obendorfi répája, és Bárány Gábor dobrái bérlő, kinek 1600 nsg.-öles holdankint 1011 métermázsza Mamuth-répája termelt a Mauthnertől beszerzett mag után. Friedmann péli termelő elkésett bejelentésével, neki 1101 métermázsza Mauthner-féle obendorfi répája termelt holdankint. Ha tekintetbe vesszük, hogy a mult tavasszal majd a rovarok pusztították majd hideg szárazság viselte meg a repalántákat, be kell vallanunk, hogy valamint a

kiállított termények s,lyla, hogy a hatósági bizonylatokkal beigazol fenti hozamok bámulatra méltók; mert bámulatosak volnának normális, jó időjárásban is és mindenesetre csak pártalan minőségű így magvaknak kell az ilyen óriás eredményeket érdemül betudni.

A közönség köréből.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Az alábbi cikket vagyok bátor bekiüdni, kérve tekintetességedet, miszerint annak becses lapjában helyet adni kegyeskedjék.

A szentesi nagyvendéglő bérbeadásához: Ma véletlenül láttam az új árverési hirdetményt.

Ezen körülmény, hogy én, az ez idő szerinti bérlő, csak úgy akadok reá az árverési hirdetményre, vagy kvalifikálatlan hanyagságra, vagy talán egy kis paklázásra mutat. Mint a november 2-án megtartott árverésen a legtöbbet igérő, elvárhattam sőt követelhettem volna, hogy — habár az árverés törvénytelen úton lett is megsemmisítve, — engem is értesítsenek ezen körülményről. Különbön mondhatom, hogy ezen színi-előadásnak, melyben a rendezői szerepet a tekintetes polgármester úr volt szíves elvállalni, a törvényszék előtt lesz az utolsó felvonása.

Jellemző Szentes városára azon körülmény, hogy midőn az árverés megtörtént, egy szentesi úri emberrel találkozá, dicsekedtem neki, hogy én vagyok a bérlő.

»Hja, édes barátom, — mondá az illető, — Szentes a törvénytelenségek hazája, hiába ígért legtöbbet, mégsem lesz az öné, mert azt Sima másnak szánta.«

Es igazsága volt azon úrnak. Az árverésen ugyan ki volt jelentve, hogy utóajánlatnak nincs helye, de hát kiünt, hogy igenis van.

Kass úr úgy számított, hogy majd kéz alatt, holmi csekély összegért kiveszi a nagyvendéglőt. Es mivel én ezen számítását keresztül húztam, — mellesleg mondvá, ezzel Szentes városának 1220 frt hasznót hajtvá, — addig futkározott, míg az én letett biztosítékomat le nem foglaltatta. Es ezzel védekeznek ezek a Sima-féle világra szóló éstehetségek. Nem gondolván meg azt, hogy a bíróság lesz hivatva eldönteni: vajjon ezen foglalás jogos volt-e vagy sem.

Jellemző, hogy midőn a bérlét 4820 frtra állott, a kitűzött 10 perc záros határidőt a tisztelt polgármester úr arra használta fél, hogy elküldött Kass úr után egy rendőrt, hogy igérjen még valamit, mert azután nem tehet az érdekében semmit.

De hát arról nem is tehet senki, ha ő hivatalával összeegyeztethetőnek tartja az ilyen eljárást. Mert hát jól mondja azt M. B., hogy az izlés kétféle: vagy veszett, vagy romlott.

De hát Kass úr túljárt azoknak a tisztelt uraknak az eszén. Eljött, de nem ígért. Mert én mihelyt felül ígér, rögtön megígérem azt az összeget, amit az üzlet megér: 6000 forint. No de, nyugodtak lehetnek úgy azok a tisztelt urak, de még inkább Kass úr, hogy a szentesi vendéglő árverésére nem megy több vendéglős. Mert majd annak idején gondok lesz rá, hogy szaklapunkban óvjak minden kollegát, hogy az ilyen komédiás magisztráttussal bíró városba ne menjen senki árverezni.

Es így Kass úr majd az új nagyvendéglőben a mostani túlfizetést szépen behozhatja. Mert ha szépen tud beszélni akár csehül, akár magyarul, pár ezer forintért megkaphatja azt. Szentes város polgárai pedig meggyőződhetnek arról, hogy milyen jóakarói nekik az ő nagyfejj uraik.

Csongrád, 1893. nov. 19.

Goda István,
csongrádi vendéglős.

* E rovatban közreadjuk felolvasóink általantant vétetnek tel. a felolvasás azonban a bekiüdtől illeti. Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Körtésztli szaktanfolyam Szegeden. A magyar műkertészek és kertgazdák országos egylete, melynek székhelye Szegeden van. Szegeden egytéli kertészeti szaktanfolyamot rendez. A tanfolyam november közepétől március kö-

zépég tart, még pedig hétköznaponkint délután 5—7 óráig. A tanfolyamot a legjelesebb elméleti és gyakorlati szakemberek fogják vezetni. Az előadandó tantárgyak: 1) növény-bonctan és élettan; 2) növénynevelés; 3) kultivált növényeink rendszeres ismeretése; 4) élődsi állatok és növények; talajművelés; öntözés és csatornázás; 5) gyakorlati műkertészet; 6) műkertészeti rajzolás. — A jelentkező növendékek teljesen díjtalanul nyernekképzést. Vidékről jelentkező hallgatók elhelyezéséről gondoskodva lesz. Mindennemű felvilágosítást készséggel ad meg Sz mol l é n y Nándor tanár, a szaktanfolyam igazgatója. (Szeged: Kossuth Lajos sugár-út 2. szám.)

Vasúti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 perc reggel 5 óra 13 perc délután.
Szegvárról indul 5 óra 13 perc reggel, 9 óra 9 perc délelőtt, 5 óra 36 perc délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc délelőtt, 6 óra 17 perc este.
Mártélyről indul 6 óra 6 perc reggel, 9 óra 58 perc délelőtt, 6 óra 36 perc este.
Vásárhely (népkert) indul 6 óra 2 perc reggel, 10 óra 24 perc délelőtt, 7 óra 2 perc este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc este.

H.-M. Vásárhely—Szentes.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc este.
Vásárhely (népkert) indul 7 óra 49 perc reggel, 4 óra 13 perc délután, 8 óra 21 perc este.
Mártélyről indul 8 óra 16 perc reggel, 4 óra 40 perc délután, 8 óra 47 perc este.
Mindszentről indul 8 óra 47 perc reggel, 5 óra 12 perc délután, 9 óra 18 perc este.
Szegvárról indul 9 óra 10 perc délelőtt, 5 óra 35 perc este, 9 óra 40 perc éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc este, 10 órakor éjjel.

H.-m.-vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.
Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.
Szeged—H.-M.-Vásárhely.
Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.
H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc éjjel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátyeffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Védjegy 319. és 320. sz.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő a több oldalalag kitüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyezve azt egyszerű védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

általánosan elismert kitűnő házszer; különösen a bedőrzöttség-kenő-gyűrő-gyógyomódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszerű mind fogtisztító szerű s, a mennyiben a fogak fenyét előlegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, úgy szintén fejmosásra és a hajdege erősítésére, fejkörpa-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr. kisebb üveggel 45 krajcár.

3-2 Brazay Kálmán,
Budapest, IV. kerület. Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Szentesen: Dobray Sándor, Abaffy László, Szépe Károly, Schiller M. Hermann, Szénássy Ferenc, Podhradszky Ferenc, Várady Lajos, Zuckermann Károly, ifjú Vecseri Sándor, Gunst Dávid és Mannó József uraknál.

Alapított 1865.

Sürgőnyezim: *Dietgott Budapest.*

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palaczkser nagykereskedők.

Kiviteli pinczék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely

Budapest, IV., régi pósta-utca 10. szám.

Szállítás vasuton és postán utánvét mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólag közvetlen behozatala. Közvetlen behozatal 1-ső rendű Jamaica rum, franciaia cognac, francia és hollandi (Erven Lucas Bols) likörökből. Kiválóan ajánlhatjuk utólréhetetlen és 28 év óta közkeveltségnek örvendő tea-vegyítékeinket, mint Mandarin vegyíték, oszár vegyíték, moszkvai vegyíték, Király vegyíték, Victoria vegyíték és udvari vegyíték o. e. 3.— frtól 12.— frtig 1/2 kilónként.

JAMAICA RUM

20, 35 és 70 Centiliter és 1 1/2 liter tartalmazó palaczkokban — 40 król o. e. 6.— frtig.

BRAZILIAI RUM

védjegyünkkel ellátott palaczkokban, 1 1/2 liter. frt 125 kr, 70 centiliter frt — 68 kr.

COGNACOK

franciaia 70 centiliteres palaczkokban 1 frt 20 król 12 frtig. Francia cognac saját czimkénkel és védjegyünkkel, czéünk különlegessége, 75 centiliteres palaczkokban, 4 frtól 18 frtig.

A legkisebb rendelvények is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltenek.

Levelező lappal kívánt kimerítő árjegyzékeink azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek.

Udvari tea és rum kereskedésünk Budapesten:

IV., vaczi-utca 18., a korona kávéházzal szemben,

IV., kigyótér, gróf Teleky palota.

VI., Andrássy ut, az opera közelében.

☛ Ismétlődők, szállodás és kávék urak részére különös különkedvezmények. ☛

Főraktár Szentesen: Szénássy Ferenc Utóda.

12—1

Naponta friss virstli, szalami, sajt

Üzleti értesítés.

Schiller M. Hermann fűszerkereskedő ajánlja a téli évadra dúsán fölszerelt raktárát, melyben mindenféle téli élelmi cikkek: déli gyümölcs, halak, heringek, szardiániák, citrom és narancs, füge stb. a legjutányosabb árban és friss, kitűnő minőségben kaphatók.

☛ 1 üveg sör 18 kr.; 10 üveg szállításánál 16 kr. ☛

Kitűnő minőségű ceongrádi és hegyi borok.

Cukor süveggel 48 kr.

• kimérve 50 •

• koczka 51 •

• darált 51 •

Petroleum legf. amerikai 18 literje.

Legfinomabb Cuba, Gyöngy, Moka

és Arany-Jáva Kávé, legfinomabb

Bötticher-féle darált Kávé

1 csomó tlóra-gyertya 500 gr. 44 kr.

1 • • • 560 • 48 •

Braziliai Rum literje 1 frt.

Cuba • • • 1 • 40 kr.

Jamaika • • • 1 • 80 •

Konyak kis üveg 80 kr.

Konyak nagy üveg 1 frt 50 kr.

Legfinomabb lisztek.

Stokeraiu lencse.

• borsó.

Legfinomabb gerstli. 5—1

Naponta friss palacskör.

Főnyeremény
esetleg
500.000 márka

SZERENCSE-JELENTÉS.

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás
— nyeremény — esélyeire, a melyen

10 millió 452,425 márkát kell feltétlenül nyerni.

Az első pénzsorsolás nyereményei, amely tervszerűen csupán **110,000** sorsjegyet tartalmaz, a következők:

Jutaléknyeremény 300,000 márka	56 nyeremény . . .	á 5000 márka
1 nyeremény . . .	106 . . .	á 3000 . . .
1 . . .	253 . . .	á 2000 . . .
2 . . .	6 . . .	á 1500 . . .
1 . . .	756 . . .	á 1000 . . .
1 . . .	1237 . . .	á 500 . . .
1 . . .	31 . . .	á 300 . . .
1 . . .	120 . . .	á 150 . . .
2 . . .	33950 . . .	á 148 . . .
1 . . .	7992 . . .	á 127,100 és 94 . . .
5 . . .	10848 . . .	á 67, 40 és 20 . . .
3 . . .		
26 . . .		
	összesen: 55,400 nyeremény,	

mely rövid néhány hó lefolyása alatt, 7 osztályzatban, biztosan kihúztatik.
Az 1-ső osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a második osztályzatban 55,000, a 3-ikban 60,000, a 4-ikben 65,000, az 5-ikben 70,000, a 6-ikban 75,000 és a 7-ikben 200,000 márkára emelkedik és a 300,000 márkás jutaléknyereménnyel együtt 500,000 márkát érhet el.
Az első nyereménysorsolásra, mely törvényesen van megállapítva:

Egy eredeti egész sorsjegy ára csak 3 frt 70 kr.

Egy eredeti fél sorsjegy ára csak 1 frt 85 kr.

Egy eredeti negyed sorsjegy ára csak — frt 95 kr.

beleszámítva a német állambélyeget is.
Minden résztvevőnek, közvetlenül a húzás megtörténte után, felszólítás nélkül megküldöm a hivatalos sorsolási eredményjegyeket.
Sorsolási tervet az államcinerrel ellátva, melyből a betétek és nyeremény felosztások mindhét sorozatra megtudhatók, előzetesen, díjtalanul kiküldök.
A nyereménypénczek kihúztását és szétküldését, közvetlenül magam eszközölnöm és a legszigorúbb titoktartás mellett.
Megrendelések postautalvánnyal vagy levélleg kérétnek.
A küszöbön levő sorsolásokra szóló megrendelésével tehát forduljon mindenki azonnali, de legkésőbb **ez év november hó 20-ig** bizalommal

HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, Hamburgban.

3921/1893. t. k. szám.

Árverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hartmann Hermann** végrehajthatónak **Róssa Lajos** végrehajtható szenedő elleni 134 frt 12 kr. tőkekövetelés és járuléka — úgy **Beregi Lajos** csatlakozott végrehajthatónak, ugyanaz elleni 110 frt 07 kr. tőke és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a szentesi kir. járásbíróság területén lévő, Szentes városában fekvő, a szentesi 1896. sz. tjk.-ben A. t. 2367/a. 1. rszám alatt foglalt ház és udvartérnek, végrehajtható szenedett **Róssa Lajost** illető felelőszére, illetve az 1881. évi LX. t. c. 156. §-ának c. pontja értelmében az egész ingatlanra az árverést 1000 frtban ezennel megállapított kiküldetési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1893. évi november hó 27-ik napján d. e. 9 órakor** ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 100 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfojlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1893. szept. hó 8-án.

A szentesi kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság.

HUBACSEK, kir. aljbíró.

Valódi juhtúró.

Legfinomabb, friss őszi lipetői, valamint közönséges brinza (paraszt) túró, több fajttában. 26 frttól kezdve 56 frtig 100 kilónként, a kriván-gyettvai állomáshoz szállítva, 5, 10, 20, 40, 80 és 150 kilós edényekben,

Kapható:

Schwarz Lipót túrógyárosnál, Gyetván.

Vasútállomás: Kriván-Gyetta.

UNGHVÁRI PÉTER
fogorvosi műterme Szegeden,
új Mayer-ház, az »Európa«-szálloda mellett.
Rendelési idő: délelőtt 9—12-ig, délután 2—5 óráig.
Fogműtétek
Cocainnal és altató gázzal d. e. 11—12-ig
Vidékiek és átutazók
előleges bejelentés esetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

MŰFOGAK ÉS FOGSOROK
24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele. Cautschuk és arany alapon a legszabályosabb kivitelben.
PLOMBOZÁSOK
a legfinomabb jecce- s laparanyval, platínával, ezüsttel, stb.
FOGAK TISZTÍTÁSA
mindenféle fog- és szájműtétek.

1—10

8—3

Optikai intézet és optikai-mechanikai műhely.
WALDSTEIN J.
Alapítottatott 1842-ben.
Bécs, I., Kohlmarkt 20.,
ajánlja optikai cikkei és műszerei gazdag raktárát a legutányosabban számított árjegyzékkel.
Szemüvegek, csipetők és lorzszettek, pontosan illő üveggel. 1 frt 50 krtól főlebb.
Szinházi látosóvek számos jó és izléses foglalalban 5 frttól főlebb.
Tábori látosóvek a szahadba, kirándulásokhoz, útazásnál, tengeren és szinsházban használhatók 12 frttól főlebb.
Barometrumok, az időjárás jelzésére, pontosan megvizsgálva és jól mutatók 5 frttól főlebb.
Hőmérők, szobai, ablak-, fürdő-, útozó- és láb-hőmérők, mind pontosan vizsgálva —50 krtól főlebb.
Minden, az optikai szakba vágó javítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. — Levélbeli megrendelések lelkiismeretes pontossággal teljesítetnek. Szemüvegek levélbeli megrendelésre, kívánatra, könnyen érthető útastást küldünk be. Árjegyzék ingyen és hértmentve. Nem tetsző tárgyak készpénzre kicserélhetnek.

Waldstein J. optikai intézete, Bécs, I., Kohlmarkt 20. sz.

Minden köhögést,
valamint a légzőcső, garat és tüdő minden katarális megbetegülését, továbbá lélegzési nehézségeket, szűkmellűséget, aszthmát, elnyalkódást, gerosos köhögést, inger a torokban — kezdődő tuberkulózist gyorsan és biztos sikerrel eltávolít és gyógyít az évek során kitűnőnek bizonyult, orvosi előírás szerint készült és orvosok által ajánlott szer: a **Szt.-György-tea**, csomagja 50 kr. és a hozzá tartozó **Szt.-György-katár-por**, dobozoként 50 kr., a vele járó pontos orvosi használati útastással együtt. A siker már néhány napi használat után mutatkozik. 2—2 csomagnál kevesebb nem küldetik szét.
Postai küldésnél csomagolás és szállítólevél 20 krral több. Minden megrendelés közvetlenül a **Szt.-György gyógyszerárhoz** intézendő, Bécs, V/2, Wimmergasse 33. szám.
A megrendelés árának előzetes bekládése postautalvánnyal, kívánatos. 23—3

Üzleti értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. érdemű közönséget, hogy a gyártelepemen a f. hó 12-ére viradó éjszakán pusztított tűzvész dacára is,

FAÜZLETEMBEN

úgy az épület-, valamint a gömbölyű és tűzifa és a zsindely eladása akadálytalanul folyik tovább, az eddig szokásos szolid napiárak mellett.

Egyidejűleg értesitem a n. érd. örlető közönséget is arról, hogy gépem a gőzmalomhoz megérkezett és

GŐZMALMOMBAN

az őrlést már megkezdtem.

Amidőn a t. közönségnek írtam mindenkor tanúsított szives bizalmáért köszönetet mondok, egyúttal kérem — részemre e megtisztelő bizalmat továbbra is megtartani.

Szentessen, 1893. szeptember hó.

Tisztelettel:

Sonnenfeld Sámuel,
fakereskedő.

WILHELM

vértisztátlanság és csúz
ellenes

VÉRTISZTÍTÓ TEÁJA

Wilhelm Ferenc

gyógyszerésztől

Neunkirchben, Alsó-Ausztria.

Kapható minden gyógyszerárban

1 írtért o. é. csomagonként

Kiadó lakás.

NAGY IMRE

I. t. 257. számú házá-
nál egy utcai lakás,
mely áll: 3 szoba,
konyha, éléskamra,
pince és kis szőlős-
kertből bérbe kiadó
és azonnal elfoglalható.

3-1

Hirdetmény.

4-3

Ő császári és apostoli királyi felségének
legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazd-
asszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyező-egyesülete, a budapesti gyermekbarát
egylet, a m. kir. vagyonlatlan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári
„Mária Valéria” árvaház, a szatmárnemzei nagykirályi női pariskola, a magyar képművészek nyugdíjalapja,
a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház egyenként egy tizedrészben fog részesülni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereségei az alább következő játékterv szerint
160,000 forintra rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 forint.	2 nyeremény egyenként	2,000 forint.
1 „	15,000 „	4 „	1,000 „
1 „	10,000 „	20 „	500 „
1 nyeremény	5,000 „	50 „	100 „
1 „	4,000 „	200 „	50 „
1 „	3,000 „	3000 „	10 „

az összes nyeresemények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

☛ Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva. ☛
Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővárnak félszéle), a hová a megrendelt
ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamint a postai (postahivatalnál), a legközelebbi posta-
hivatalnál, a becsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sors-
jegyjáról közzétnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára MOSONBAN.

(Alakult 1856-ban.)

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 21. sz.

3-2

Ajánlja általán kedvelt és egyszerű szerkezete folytán
felülmulhatlan és több mint 13,500 példányban elterjedt

Hungaria és Jubileum-Drill sorvetőit.

Egytetemes két- és háromvasú-ekéket.

LAACKE-féle kitűnő szántó föld-boronákat tizenkét nagyságban

Laacke-féle kitűnő rétboronákat.

Rostákat és konkoly-választókat.

Szelelő-magtárrostákat. (Különösen figyelemre méltó.)

Ventzky-féle takarmány-füllesztő.

Szeccsa- és répvágók stb. stb.

Bizományi raktár Polacsok Nándornál Szentesen.

